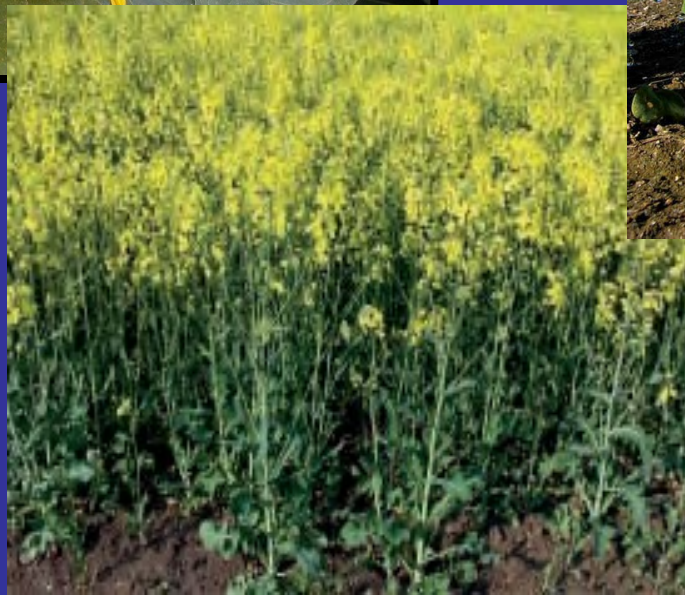

CHOROBY OLEJNIN

Choroby řepky olejky

Bílá hniloba řepky *Sclerotinia sclerotiorum*

- **Symptomy:**
  - *kořen, stonek
  - *bílé mycelium, černá sklerocia
  - *odumírání rostliny

- **Přenos:**
  - *myceliem ze sklerocií v půdě
  - *za vegetace – askosporami
  - *i osivem

- **OCHRANA:**
  - *osevní postup – 4 roky
  - *agrotechnika
  - *fungicidy – carbendazin, iprodion –
včas!

Alternariová skvrnitost brukvovitých

Alternaria brassicae, A. circinans

- **Symptomy:**
  - *všechny růstové fáze
  - *černohnědé skvrny
  - *deformace šišulí, vypadávání semen
- **Přenos:**
  - *rostlinnými zbytky, plevelem

- **Škodlivost:**
  - *až 30% výnosu semene
- **OCHRANA:**
  - *osevní postup
  - *harmonická výživa – N
  - *moření osiva

Fomové černání stonků řepky

Phoma lingam

- **Symptomy:**
  - *všechny orgány hostitele
  - *kořenový krček hnědne – nekrotizuje
  - *korkovatění napadených částí rostliny
  - *černé pyknidy
  - *suchá hniloba

- **Přenos:**
  - *myceliem ze zbytků
- **Škodlivost:**
  - *všeobecné rozšíření
  - *až 15%
- **OCHRANA:**
  - *4 roky odstup – brukvovité
  - *likvidace posklizňových zbytků
  - *retistence
  - *moření osiva, ochrana proti hmyzu

Boulovitost košťálovin

Plasmodiophora brassicae

- **Symptomy:**
  - ***kompaktní bělavé nádory na kořenech**
  - ***hnědnou, scvrkávají se – hnití**
  - ***vadnutí rostlin**
  - ***slabé kvetení, málo šešulí**

- **Přenos:**
  - *ze všech brukvovitých rostlin
  - *trvalé výtrusy v půdě
  - *za vlhka

- **Škodlivost:**
  - *nízká – místní výskyty

- **OCHRANA:**
  - *6 let odstup
  - *likvidace plevelů
  - *nepřemokřená půda

Plíseň brukvovitých (zelná)

Perenospora parasitica

- **Symptomy:**

- *již na podzim

- *světležluté skvrny s tmavým lemem

- *spodní strana listů – šedobílý povlak konidioforů s konidiiemi

- Přenos:
  - *z rostlinných zbytků
- Škodlivost:
  - *mladé rostliny, pařeniště

Choroby máku

Bakteriální listová skvrnitost máku

Xanthomonas papavericola

- **Symptomy:**

- *listy – světlé, hranaté skvrny, později vodnaté, žloutnou

- *při silné infekci nekrotizuje celý list

- **Přenos:**
  - *teplo, vlhko
  - *z bakteriálního povlaku
  - *rostlinné zbytky, plané máky
- **Škodlivost:**
  - *všeobecně rozšířená choroby bez hospodářské významnosti

Plíseň máku

Peronospora arborescens

- **Symptomy:**
  - *vegetační vrchol mladé rostliny
  - *deformace rostlin, zakrslý vzrůst
  - *chlorózy listů, puchýře
  - *spodní strana – šedofialový povlak
mycelia

- **Přenos:**
  - *osivem
- **Škodlivost:**
  - *pravidelné výskyty, malý význam
- **OCHRANA:**
  - *zdravé osivo
  - *agrotechnika

Pleosporová hnědá skvrnitost máku

Pleospora calvescens

- **Symptomy:**
  - *hnědne hypokotyl – rostlinka hyne
  - *listy – hnědé hranaté skvrny
  - *zasychání celé rostliny
  - *deformace makovic

- **Přenos:**
  - *konidiiemi v době květu
  - *osivem, rostlinnými zbytky
- **Škodlivost:**
  - *nejzhoubnější mykóza v ČR
  - *30% ztráty výnosu semene
- **OCHRANA:**
  - *zdravé osivo, moření
  - *4 roky odstup
  - *likvidace zbytků

Choroby slunečnice

Plíseň slunečnice

Plasmopara halstedii

- **Symptomy:**
  - *zakrslé rostliny
  - *drobné listy – mozaika, zkadeření
  - *spodní strana – bílý povlak sporangioforů a sporangií

- **Přenos:**
  - *za vegetace sporangiiemi
  - *z roku na rok oosporami, částečně semenem
- **OCHRANA:**
  - *likvidace rostlinných zbytků
  - *zdravé osivo
  - *5 let odstup
  - *čištění osiva

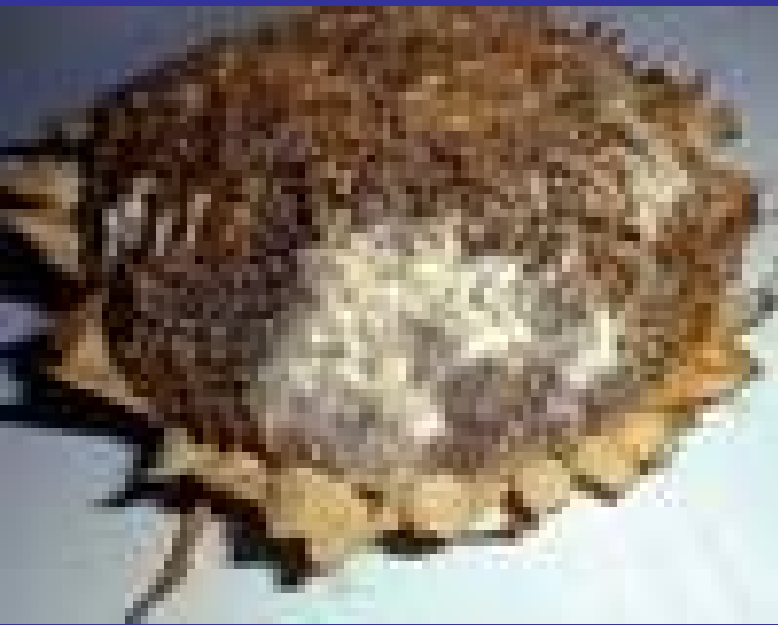
Bílá hniloba slunečnice

Sclerotinia sclerotiorum

- **Symptomy:**
  - *stonek – bílé mycelium, černá sklerocia
  - *listy vadnou, zasychají
  - *úbor vadne, měkne, rozpadá se
- **Přenos:**
  - *sklerocia v půdě, na rostlinných zbytcích

- **Škodlivost:**
  - *v Evropě až 40% ztráty
  - *snížená kvalita semen
- **OCHRANA:**
  - *4 roky odstup
  - *moření osiva – oxin Cu, captan
  - *fungicidy – benomyl, iprodion

Šedá plísňovitost slunečnice

Botrytis cinerea

- **Symptomy:**
  - *povlaky mycelia s konidiofory
  - *listy uschnou a scvrknou se
  - *černá sklerocia
- **Přenos:**
  - *myceliem nebo sklerociemi ve zbytcích
  - *za vegetace konidiiemi

- **Škodlivost:**
  - *pravidelný výskyt
  - *vlhká léta

- **OCHRANA:**
  - *zdravé osivo
  - *moření
  - *likvidace zbytků

Choroby Inu

- Antraknóza Inu

Colletotrichum linicolum

- Symptomy:

- *nízká klíčivost, vzcházivost

- *hnědé skvrny, stonek se zaškrcuje

- *trhlina na kořenovém krčku

- Přenos:
  - *osivem
  - *i na zbytcích
- Škodlivost:
  - *vysoká
  - *znehodnocení vlákna i osiva
- OCHRANA:
  - *rezistence
  - *likvidace zbytků
  - *zdravé osivo, moření

- **Fusariózy Inu**

Fusarium oxysporum, F. scirpi, F. avenaceum

- Sekundární komplexní choroba
- Oslabené porosty
- Všechny fáze růstu
- Klíčící osivo – padání klíčků
- Usychání Inu
- Odumírá kořen
- Ucpané cévní svazky
- Oranžový porost mycelia

- OCHRANA:
  - *vhodné stanoviště
  - *zdravé osivo
  - *5-7 let odstup
  - *moření

- Rzivost Inu
Melampsora lini

- Symptomy:
  - *oranžové kupky na listech
  - *listy schnou, opadávají
- Přenos:
  - *jednobytná rez
  - *šíření uredosporami

- Škodlivost:
  - *nevýznamná
  - *technické vlastnosti vlákna, jakost
- OCHRANA:
  - *likvidace zbytků
  - *výživa
  - *včasný výsev

- **Septoriová stonková pásovitost lnu**
Mycosphaerella linorum

- **Symptomy:**

- *mladé rostliny – šedé zaschlé skvrny

- *vzrostlé rostliny – šedé skvrny, opad listů, šedé pyknidy

- **Přenos:**

- *na zbytcích, v pyknidách

- *pyknosporami – vlhko, větrno

- Škodlivost:
  - *karanténní
  - *technologické vlastnosti stonku

- OCHRANA:
  - *zdravé osivo
  - *likvidace zbytků
  - *6 let odstup
  - *moření